

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΕΝΝΟΜΗ ΤΑΞΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/997 ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΠΙΣΗ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΤΗΣ ΕΕ

www.sioufaslaw.gr

• Εισαγωγή

Με το Προεδρικό Διάταγμα 42/2025¹ ενσωματώνεται στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2019/997², που καθιερώνει ενιαίο νομικό πλαίσιο για την έκδοση **Προσωρινού Ταξιδιωτικού Εγγράφου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΠΤΕ της ΕΕ)** προς πολίτες της Ένωσης που βρίσκονται σε τρίτες χώρες και αδυνατούν να τύχουν διπλωματικής εκπροσώπησης από το κράτος μέλος ιθαγένειάς τους. Η ρύθμιση αυτή θεμελιώνει έμπρακτα το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης για προξενική προστασία σε χώρες εκτός ΕΕ.

• Νομική Φύση και Λειτουργία του ΠΤΕ της ΕΕ

Το ΠΤΕ της ΕΕ συνιστά **έκτακτο και προσωρινό ταξιδιωτικό έγγραφο**, χορηγούμενο αποκλειστικά για **ένα και μόνο ταξίδι** προς το κράτος μέλος ιθαγένειας ή κατοικίας του

¹ Προεδρικό Διάταγμα 42/2025 (ΦΕΚ Α' 70/08.05.2025) για την ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/997 του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2019 για τη θέσπιση προσωρινού ταξιδιωτικού εγγράφου της ΕΕ και για την κατάργηση της απόφασης 96/409/ΚΕΠΠΑ (L 163) και της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας

² Οδηγία (ΕΕ) 2019/997 του Συμβουλίου της 18ης Ιουνίου 2019 για τη θέσπιση προσωρινού ταξιδιωτικού εγγράφου της ΕΕ και για την κατάργηση της απόφασης 96/409/ΚΕΠΠΑ

αιτούντος, ή, κατ' εξαίρεση, προς άλλο προορισμό και δεν υποκαθιστά το κανονικό εθνικό διαβατήριο. Χορηγείται όταν ο πολίτης έχει χάσει ή του έχει κλαπεί το διαβατήριο, έχει καταστραφεί ή δεν είναι δυνατή η επανέκδοσή του εντός εύλογου χρονικού διαστήματος. Εκδίδεται από τις προξενικές αρχές κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτος της ιθαγένειας του πολίτη, υπό την προϋπόθεση ότι **το κράτος ιθαγένειας δε διατηρεί διπλωματική ή προξενική αποστολή** στην τρίτη χώρα.

- **Διαδικασία Έκδοσης και Διαβουλεύσεων**

Κατόπιν υποβολής της αίτησης, οι ελληνικές προξενικές αρχές (ως αρχές του «συντρέχοντος κράτους μέλους») οφείλουν να **εκκινήσουν διαβούλευση με το κράτος μέλος ιθαγένειας** του αιτούντος **εντός 2 εργάσιμων ημερών** από την παραλαβή της αίτησης, με σκοπό την εξακρίβωση της ιθαγένειας και της ταυτότητας του αιτούντος. Η απάντηση του κράτους ιθαγένειας πρέπει να δοθεί **εντός 3 εργάσιμων ημερών**, εκτός αν δηλωθεί ανάγκη για παράταση. Εφόσον η ιθαγένεια επιβεβαιωθεί και δεν υπάρχουν αντιρρήσεις, το ΠΤΕ εκδίδεται **εντός 2 εργάσιμων ημερών** από την επιβεβαίωση. Σε **άκρως επείγουσες περιπτώσεις**, το ΠΤΕ μπορεί να εκδοθεί χωρίς διαβούλευση, εφόσον έχουν εξαντληθεί όλα τα μέσα επικοινωνίας με το κράτος ιθαγένειας. Ακολουθεί **εκ των υστέρων κοινοποίηση στο κράτος μέλος ιθαγένειας**. Σε περίπτωση **άρνησης** από το κράτος ιθαγένειας, το ΠΤΕ δεν εκδίδεται και το εν λόγω κράτος αναλαμβάνει την υποχρέωση παροχής προστασίας στον πολίτη του. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από:

- Φωτογραφία του προσώπου του αιτούντος (ή εναλλακτικά αν αυτό δεν είναι εφικτό, σαρωμένη ή ψηφιακή φωτογραφία του προσώπου του αιτούντος).
- Αντίγραφο διαθέσιμου εγγράφου ταυτοποίησης, όπως δελτίου ταυτότητας ή άδειας οδήγησης.
- Εφόσον υπάρχει, τον τύπο και τον αριθμό του αντικατασταθέντος εγγράφου και τον εθνικό αριθμό μητρώου ή κοινωνικής ασφάλισης.

- **Διάρκεια Ισχύος**

Η ισχύς του ΠΤΕ περιορίζεται **στην ελάχιστη διάρκεια που απαιτείται για την ολοκλήρωση του ταξιδιού**, συμπεριλαμβανομένου τυχόν χρόνου αναμονής για ανταποκρίσεις ή διανυκτερεύσεις. Περιλαμβάνει **περίοδο χάριτος δύο ημερών και δεν υπερβαίνει τις 15 ημερολογιακές ημέρες**, εκτός αν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις.

- **Προαιρετική Χορήγηση ΠΤΕ από τις Ελληνικές Αρχές**

Το άρθρο 7 της Οδηγίας παρέχει τη δυνατότητα **προαιρετικής χορήγησης ΠΤΕ** όχι μόνο σε μη αντιπροσωπευόμενους πολίτες της Ένωσης αλλά και:

- Σε Έλληνες πολίτες που αντιμετωπίζουν αντίστοιχη ανάγκη στο εξωτερικό.
- Σε πολίτες της Ένωσης που δεν αντιπροσωπεύονται εντός του εδάφους των κρατών μελών, περιλαμβανομένων των υπερπόντιων χωρών και εδαφών που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρ.2 του άρθρου 355 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της ΕΕ.
- Σε πολίτες άλλου κράτους μέλους που αντιπροσωπεύεται στη χώρα στην οποία επιδιώκουν να αποκτήσουν το ΠΤΕ της ΕΕ, εφόσον υπάρχουν σχετικές διμερείς ρυθμίσεις του οικείου κράτους μέλους με την Ελλάδα.
- Σε μέλη οικογένειας τα οποία δεν είναι πολίτες της Ένωσης και συνοδεύουν πολίτες της Ένωσης, που δεν αντιπροσωπεύονται σε τρίτη χώρα ή πολίτες της Ένωσης των προηγούμενων περιπτώσεων, όταν τα εν λόγω μέλη της οικογένειας είναι νόμιμοι κάτοικοι κράτους μέλους, με την επιφύλαξη τυχόν εφαρμοστέων απαιτήσεων θεώρησης.
- Σε άλλα πρόσωπα υπό διεθνή ή εθνική προστασία, τα οποία είναι νόμιμοι κάτοικοι κράτους μέλους της ΕΕ.

Η έκδοση σε αυτές τις περιπτώσεις **απαιτεί πάντοτε διαβούλευση με το σχετικό κράτος μέλος** και δεν μπορεί να παρακαμφθεί ακόμη και σε επείγουσες περιστάσεις.

- **Συμπεράσματα**

Το ΠΤΕ της ΕΕ αποτελεί ένα **χρήσιμο εργαλείο προξενικής προστασίας** για τους πολίτες της Ένωσης, ιδίως σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Η πρακτική εφαρμογή του ωστόσο εξαρτάται από την **ταχεία και αποτελεσματική συνεργασία** μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και από τη **διοικητική ετοιμότητα** των προξενικών αρχών. Η ύπαρξη σαφών διαδικασιών, όπως προβλέπονται στα άρθρα 3-7 της Οδηγίας, ενισχύει τη νομική ασφάλεια και την αμοιβαία εμπιστοσύνη εντός της ΕΕ, ενώ προωθεί τις θεμελιώδεις ελευθερίες της ιθαγένειας της Ένωσης.

Ελισσάβετ-Άννα Βάλβη
Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Χρηματοοικονομικού και Θεσμικού Πλαισίου των Αγορών Χρήματος και Κεφαλαίου,
Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής, Πανεπιστήμιο Πειραιώς
LL.M. in Forensics, Criminology and Law,
Law School, Maastricht University